

Előfizetési árak:
 Hónapra . . . 6 ft — kr.
 Félévre . . . 8 „ — „
 Egy évre . . . 1 „ 50 „
 Egy hónapra . . . 50 „
 Egy szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
(Nádosy-féle ház)
 Hová az előfizetések és a lap
 megküldésére vonatkozó felszo-
 lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői Iroda:
PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
 Hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény inté-
 zendő.

Kéziratok vissza nem adtnak.

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl.
 Előfizetések elfogadtnak még
 valamennyi könyvkereske-
 désben.

Egyes számok kaphatók:

Wekfloger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Engel Lajos (fő-utca), Hochrein József és fia (Széchenyi-tér), Böhm Manó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben

Fejérváry — Erreth.

(H.) Ez a két név járja a várost szél-
 tében hosszában. Lelkesedve, zúgó éljenek-
 kel hangoztatják, mert székelyváros keserű le-
 vertséggel, a tekintélyes ügyessel az előbbi.

Ennek a különböző, ellentétes hangu-
 latnak nagyon egyszerű a magyarázata.

A Fejérváry neve nem népszerű sehol
 ez országban, sőt ellenszenves a legfőbb
 mértékben; Erreth János nevét nem ismeri
 ugyan az ország, de annál ismertebb az
 Pécssett, ahol a viselője született, ahol
 mindez ideig tevékeny részt vett a köz-
 ügyekben, ahol jellemzilársága, egyenes
 szókimondása, becsületessége a legszele-
 sebb körben tisztelőket szerzett e névnek.

E két névnek, e két férfinak egymás-
 sal szemközt állítása nem mindennapi do-
 log. A helyzet érdekes, de az előzmények
 is, melyek ezt a helyzetet megteremtették,
 hasonlóképen érdekesek.

Baross föléptetését szívesen fogadta
 — kivétel nélkül — az egész város: a
 szabadelvű párt diadalmával, mert tudta,
 hogy e jelöléssel lefegyverezte az ellenzék-
 ket is; az ellenzék csendes bele-egyezéssel.
 Csakhogy a szabadelvű párt bentesebb
 elemei nem ragadtatták el magukat olyan
 nagyon a diadalmi mámor által, mert tud-
 ták, hogy a Baross pécsi mandátuma
 pünkösdi királyság lesz, s ehez képest
 kétségbe is estek a fölött, hogy Baross
 után kivel álljanak ők elő. Mivel pedig
 ilyet nem találtak, hát úgy maguk közt el
 is tökélték, hogy haragudni fognak a kor-
 mányra s az ellenzék jovialitását hasonló-

val viszonozzák majd az új választásnál.
 Az ellenzék viszont szintén nem esett letar-
 giába a csendes bele-egyezés átmeneteké-
 pen, mert ő is tudta, hogy lesz még sze-
 rencsége Pécsnek újabb választási mozgal-
 makhoz, s ehez képest gondoskodott is
 arról, hogy készületlenül ne találja semmi-
 féle esetlegesség. S míg a szabadelvű párt
 az utolsó pillanatig nem talált új embert
 Baross helyett, addig az ellenzék — cso-
 dalatos megegyezéssel — rögtön megta-
 lálta a maga emberét.

Megtörtént aztán a kiábrándulás is
 Baross mandátuma iránt; lón szörnyü kap-
 kodás a szabadelvű körben, ahonnét az
 önértetes elem menten távolmaradt, mikor
 meghallotta, hogy Baross utódjául Fejér-
 váryt küldi a kormány. Nem a szabadelvű
 kör választ tehát magának képviselőjelöltet,
 hanem úgy erőszakolnak rája egyet, olyant,
 akinek a már meglevő mandátuma vita
 tárgyává leszen, aki e miatt nem ott,
 ugyanabban a kerületben akarja újból föl-
 vanni a harcot, hanem aki, mivel ez a
 pécsi kerület véletlenül éppen szabaddá
 lett, fölfortyanásában fölhasználja ezt a
 legelső kínálkozó alkalmat a budaiak meg-
 boszulására. Hát nem a festett képü félvilági
 dáma szerepét játszsza a szabadelvű párt,
 amint kínálgatva magát nem kelle senkinek,
 s aztán kiáll a kapu elé és mikor arra
 rohan el egy mérgében tajtékzó baka, akit
 megbántott a szeretője, hát ez a némben
 kitarja fonnyadt karjait s készséggel föl-
 ajánlja a nem köllött szerelmét, amit az a
 bosszuvágyó baka el is fogad, mert nincs
 más; neki pedig valamiféle szoknya kell,
 hogy annak a hűtlen régi szeretőnek a

szeme elé vágassa: lám mégis szereztem
 magamnak!

Hát ilyenre adta magát a pécsi sza-
 badelvű pártnak az a része, mely Fejér-
 váry jelölésébe belement. Ezt nem fogad-
 hatta el mindegyik párttag magára nézve
 kötelezőnek — sértvén az önértetés az,
 hogy Pécs városát ilyen játékszernek tekinti
 a kormány. Ez az önértetes és önálló gon-
 dolkodású része a szabadelvű pártnak ha
 már belement abba a hibába, hogy hitte
 a Baross-jelölés őszinteségét, hát ebből
 kijózanodva nem akar most már egy má-
 sodik hibának is részese lenni. Ez az ön-
 értetes és önálló gondolkodású része a
 szabadelvű pártnak érzi jól, hogy ha Fe-
 jérváry csupa katonás érzékenykedésből
 odavágja a mandátumot megbízói szemébe,
 könnyen megeshetik, hogy ugyanazt teszi
 meg velük is, ha mellé állva ugyan, de
 nem valami innyére való többséggel teszik
 meg képviselővé. Az eddigi mellőzés után
 még ezt az arculvágást is eltűrni nem
 hajlandó a legkormánypártibb polgár sem,
 ha t. i. van benne szabad gondolkodás,
 s ha csak nem ex offo hordozója a kor-
 mány uszályának. A szabadelvű párt eme
 része nyiltan és gyakran hangoztatta, hogy
 ha Baross nem fogadja el a mandátumot,
 úgy Pécs városának a maga kebeléből
 kell küldene képviselőt — s e hangoztatott
 szónak most áll is ez a tábor, mely tudom-
 mást véve arról, hogy az ellenzék olyan
 embert jelöl, amilyent ő kíván, tüntetve
 sorakozott nyomban a saját véréből került
 egyén zászlaja alá.

Nem csoda hát, ha a szabadelvű párt-
 ban, mely immáron a legszükebb családi

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

A Hajnal Ágnes lakodalma.

— Irta Sulyok Károly. —

Mikor fölvirradt az a várva várt nap, a
 melyiken a divizonárus úr Donnerwetter megve-
 rette öreg bakáinak az „Abschlagot“, hogy most
 már föl is út, le is út, mehet ki-ki amerre akar,
 — hát úgy meglágyultak az öröm lobogó lán-
 jától azok a máskülönbben oly kemény bakaszí-
 vek, hogy egyik-másik vitéz hadfi szeméből még
 a könnyek is kifacsarodának. Nagy sor is az, mi-
 kor az emberfia három hosszú esztendőkön át
 nem látja a babáját, hanem egyre csak silbakol,
 haptákol abban a bugyogós Bosnyákországban
 s most egyszerre szabad lesz, olyan szabad, mi-
 ként a messzeszálló fecskemadár.

Hanem annyi szent igaz, hogy a szabad-
 ságra éhes érzékeny bakaszívek egyikébe se
 fészkelődött akkora öröm, mint batallionstambour
 Stefan Kajtor szívébe; siettek is mindannyian
 a mundérból kibujni, hanem azért egyiknek se
 volt olyan nagyon mehetnékje, mint a Stefan

Kajtornak, pedig nem csak őt magát várta oda-
 haza a prófunt helyett lágy cipő, meg a strózsák
 helyett habos párna. Tehát ha jól sejditem, va-
 lami nagyon lélekben járó dolognak kellett an-
 nak lennie, ami olyan nagyon nógatta a sietésre
 Kajtor Istvánt, aki különben alig lépkedett volna
 oly sebes taktusban a gőzösre, a melynek nem
 vala kisebb rendeltetése mint az, hogy mentül
 hamarabb hazaliferálja a kedves testvéreket ebbe
 a szép Magyarországra. Hogy aztán mi lett lé-
 gyen ez a lélekben járó dolog, ami úgy ösztö-
 kelte vitézünket, azt csak a k. u. k. batallions-
 tambourból az egyszerű Kajtor Estvanná vedlett
 nyalka parasztleány tudná megmondani; no
 meg talán — ha ugyan igaz — a Hajnal Ágnes
 is tudós benne valamicskét?

Addig-addig rohant tüskén-bokron át a
 vakparipa ezekkel a napsütötte képü bakagye-
 rekekkel, míg egyszer csak megpillantá legényünk
 kis faluja templomának bádogtornyát, amire
 olyan rangos „generálmarsot“ vert szívében az
 öröm, hogy még a legsebesebb „lófritt“ is csak
 csigalépés ahhoz a gyorsasághoz képest, a mely-
 lyel Kajtor István azt a kis darab útat iparko-
 dott vala megrövidíteni, amit még az apostolok

lován volt megteendő, csak hogy mielőbb meg-
 foghassa annak a bizonyos ház ajtajának a ki-
 linesét, amelyhez — mi, mi sem? — de úgy
 vonzotta őt valami. Talán csak nem a Hajnal
 Ágnes gyönyörűséges szemepárja?... akiért
 pedig a hajbókos legény — hogy nagyot ne
 mondjak — talán bizony még az operenciás
 tengert is megúszná.

Ha ez az Ágnes belepillantott volna a
 Kajtor István szivekamarájába; meg aztán ha
 látta volna, miként igyekszik a szegény kézzel-
 lábball, csak hogy őt mielőbb megölelhesse: hát
 tudom nem úgy fogadta volna, mint ahogyan
 fogadta azt a legényt, akitől ez előtt három esz-
 tendővel olyan kinosan-keservesen tudott vala
 megválni.

Ahogy befordult legényünk a faluba: az
 özvegy édes szüle házat elkerülve egyenesen az
 Ágnesék felé csavarodott, csak hogy mentül előbb
 kárpótolva legyen szíves szóval, tüzes csókkal
 az a bitang három esztendő, amelyeken keresz-
 tül még a hire-nevét se hallhatta ennek a lány-
 nak; dobant is a szíve akkorát, hogy még a
 fölvégiek is meghallották a dobbanását, mikor

Első pécsi butor-, ajtó- és ablak-gyár

HOFFMANN KÁROLY

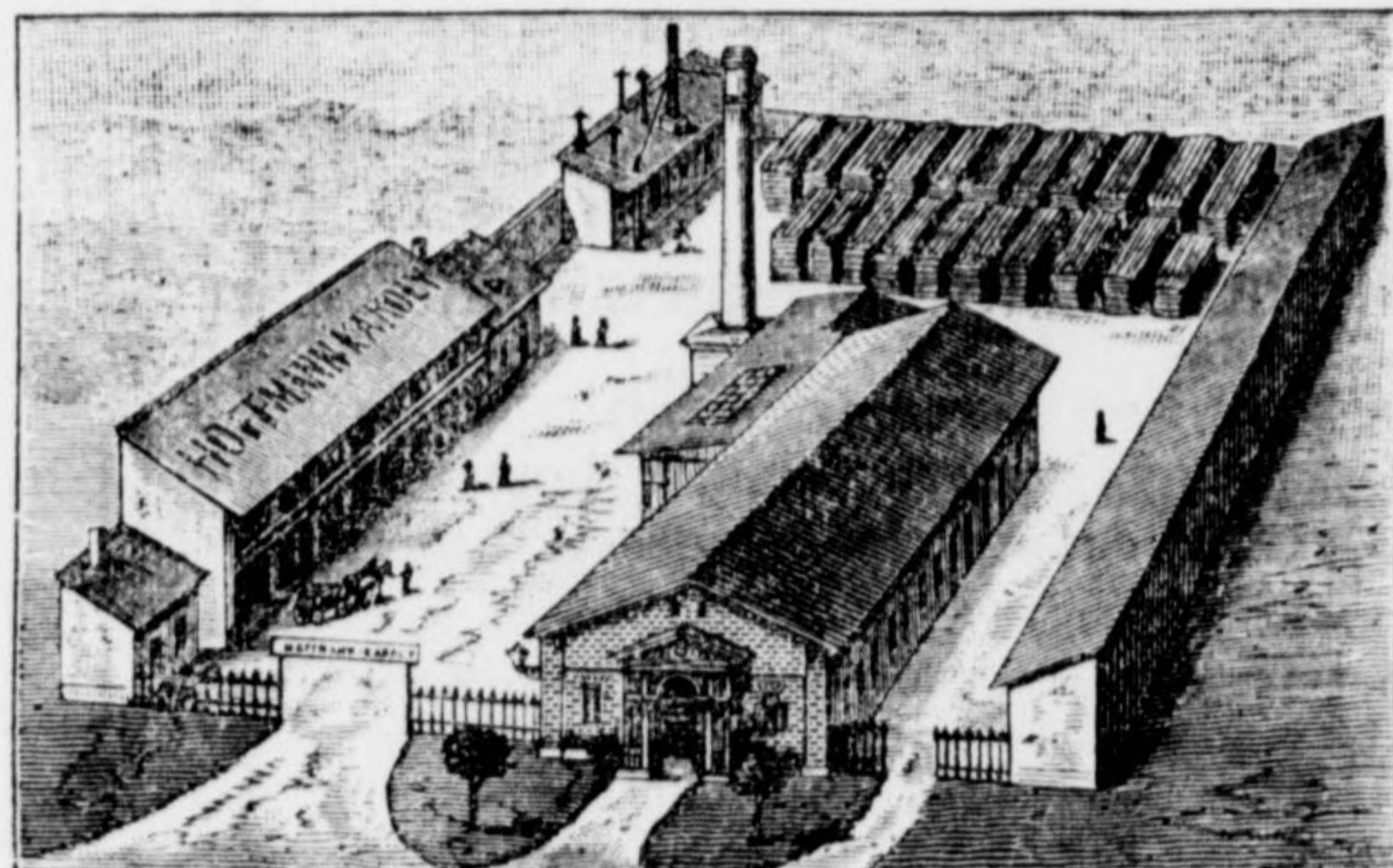
butor-raktára

óposta-utca 14. szám.

készít és szállít az épület- és butor-szakmába vágó mindenemű fa-munkákat a legjobb minőségű anyagból, állandó, gyakorlott munkásokkal és a legjobb gépekkel.

asztalosárú-gyára

siklósi-utca 33. szám.

Nagy raktár mindennemű fa- és kárpitozott butorokból, valamint székekből hajlitott fából és vasbutorból.

Butorszállítás saját párnázott zárt kocsikban.

Kétszárnyu ajtók	1-25 széles, 2-50 magas	Ablakok bel- és külső szárnyal	1-00 szél. 2-00 mag.
Keresztajtók	0-90 " 2-10 "	" bel- és külső szárnya befelé nyíló	1-00 " 2-00 "
Árnyékszék- és kamaraajtók	0-70 " 1-90 "	Ablakok bel- vagy külső szárnyal	1-00 " 2-00 "
		Árnyékszék- és kamara-ablakok	30 cm. széles 60 cm. mag.

A legolcsóbb árak mellett mindenkor készletben tartatnak.

Költségvetések a legnagyobb készséggel készítettnek.

Gorombán örölni

5 perczig forralni

Kathreiner maláta kávé gyára

Berlin-München-Bécs

Egészség

Takarekosság

Legjobb pótkávé

Kathreiner Kneipp-Malátakávéja,

egyedlen habkávé ízével és illatával bíró malátakávé.

Sobasem nyitottan, csupán eredeti csomagokban a fenti védjegyvel.

Kapható minden gyarmatarú és droguista üzletben.

Littke pezsgő gyári raktára Pécsen, a királyi tábla palotájában

Eizer János

kereskedésében, a hol ezen gyárban előállított pezsgők eredeti gyári árakon kaphatók.

Hasonlóképp raktáron tartatnak és mérsékelt áron árusítatnak a következő valódi francia pezsgők: **Pomery** és **Greno**, **Moet** és **Chandon**, **Roederer** és **Cliquot**, továbbá hazai és francia legjobb minőségű **Cognac**.

Idős és fiatal férfiaknak

ajánljuk a dr. Müller orvosi tanácsos által ujab és nagyobbított kiadásban megjelent iratot a

megzavart ideg és Sexual-rendszer

gyökeres gyógyítása tanulmányozására.

Szabad szállítás borítékban 60 krért, levélbélveken.

Eduard Bendt, Braunschweig.

Uj! Nickel-féle érczkoporsók. Uj!

„KEGYELET“ első pécsi temetkezési intézet

Pécsen, Perczel-(ó-pósta)utca 22-ik sz. saját házában.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek ezennel teljes tisztelettel tudomására hozni, hogy intézetünket újból szerveztük és tetemesen kibővítettük, úgy, hogy minden tekintetben a legmagasabb igényeknek is képesek vagyunk megfelelni.

Rendezünk szép temetéseket pompás üveggkocsikban, raktárt tartunk fa- és érczkoporsók, valamint sírkoszorúkból, elvállalunk hulla-szállításokat légmentes érczkoporsókban a bel- és külföld minden irányában.

Törekvésünk oda irányuland, hogy mint I-ső pécsi temetkezési intézet minden tolokadás nélkül pontos szolgálat és valódi (nem látszólagos) olcsóság által mint eddig, úgy ezután is a minden oldalról tanúsított bizalmát továbbra is kiérdemeljük.

További tévedések kiküszöbölése végett bátorkodunk újból kijelenteni, hogy intézetünk kezelésével, temetések felvételével és rendezésével

Gindl Alajos úr

van megbizva.

Maradtunk kiváló tisztelettel

Hartl Ferencz és társai.

Kindl Ferencz, Szigriszt János, Lauber Rezső,
özü. Hoffman Károlyné, özü. Edhoffer Ferenczné.

Pósta és távirda cím: „Kegyelet“ Pécs.

Ház eladó.

Baranya-Szt. - Lőrinczen a vásártéren lévő 121-ik számú ház,

mely áll: 2 kényelmes lakás és gazdasági felszerből, belsőséggel együtt, szabad kézből eladó.

Értekezhetni az ott lakó tulajdonosnő **Puppits Györgynével.**

körré zsugorodott össze, nagy a lehangoltság. A kétségbeesett ember erejével rohannak rá a városra, hogy végrehajtsák azt, amit onnan fölülről egyenesen rájuk parancsoltak, mert Fejérvárynak elégtétel kell! Igen, Fejérváryt megsértik odafönt Budán, s ezért mi adjunk neki elégtételt itt lenn Pécsen. Amazok ott fönt elég bá' rak szemébe mondani a tábornok úrnak, hogy nincsenek meglegedve a politikájával, mi itt lenn pedig hunyázkodjunk meg s tartjuk oda a hátunkat azért, hogy azon a tábornok úr diadalmasan vonulhasson be az országházba. Nem Fejérváry adna nekünk elégtételt Barossért, hanem mi adnánk elégtételt Fejérvárynak Budáért.

Erreth János, a jelölés nélkül is népszerű ember, közös választottja a polgárságnak pártkülömbőség nélkül. Az ő személyében s programjában megbizik a szabadelvű párt elégedetlen része s az ellenzéknek valamennyi árnyalata. Őt nem a bosszuvágy jelölte, hanem a helyzettel leszámolt ellenzék; pártolja pedig a szabadelvű párt önállóan gondolkodó része, mely előre kimondotta, hogy Baross után helyi tehetséget szemel ki jelöltjeül.

Elkeseredettség, lehangoltság amott, lelkesedés, bizalom emitt: talán könnyű a kombináció, hogy merre felé hajlik a győzelmű palmaág.

Új választás Pécsen.

Ha valaki, s talán mint legérdekeltebb fél: maga Fejérváry báró tájékozódni akar a pécsi új választás kimenetele felől, úgy számításához nagyon jó alapul szolgálhat az a két értekezet, melyet a két egymással szemközt álló tábor tartott szombaton és vasárnap. A különbségből, mely a kettőnek hangulata közt volt, következtetve újjal rá lehet mutatni, hogy hol van a bizalom, a lelkesedés, az őszinte elhatározás — és hol van a veszteség elősejtelve, a levertség és hivatalos kényszer. A két értekezletről tudósításaink a következők.

A szabadelvűpárt értekezlete.

Szombat délután 5 órára mintegy 150 tagot hívtak meg a szabadelvű pártból a Nádor szálló 11-dik számú szobájába. A 150 meghívottból azonban mindössze 39 jelent meg, amit a kormányt szolgáló német újság „élénk részvétel“-nek nevez. A vezetők maguk is érezték, hogy arra a 150-re nem számíthatnak, azért béreltek ki csak egy szállodai szalont s nem valami nagyobb termet.

Megjelentek: Krasznay Mihály pártelnök, Aidinger János polgármester, Majorossy Imre

főjegyző, Opris Péter póstaigazgató, Dragonescu Döme pénzügyigazgató, Salamon Gyula tanfőltényelő, Dischka Győző főreáliskolai igazgató, Záray Károly dr. iparkamarai titkár, Skála Venczel kataszt. főmérnök, Gerecze Péter reáltanár, Littke József, Szeifricz Antal, Eizer János, Krausz Simon, Schwabach Zs., Krausz Jenő dr., Stern Károly, Krasznay Jenő dr., Fürst Győző dr., Johann Béla dr. orvos, Göbel Gyula gyógyszerész, Rencz Béla magánzó, id. Ruepprecht János, Blum dr. kir. közjegyző, két tűzkárbiztosítási ügynök, 4 póstahivatalnok, 2 vasuti hivatalnok és 3 kataszteri hivatalnok s még néhányan; szóval — egy-kettő leszámításával — a „legfüggetlenebb“ szabadelvűtek.

Krasznay Mihály pártelnök elmagyarázta röviden az értekezet célját, aztán Aidinger János kir. tanácsos szólott, kijelentve a következőket:

Mikor Baross a pécsi mandátumról lemondott, első sorban Fejérváry bárót szólították föl a jelöltség elfogadására, ki táviratban ezt felelte neki (Aidingernek):

„Ágyban fekvő beteg vagyok, ezért a jelöltségre válaszom csak az, hogy a budai mandátumról lemondani nincs okom.“

E válasz vétele után — tolytatta tovább Aidinger — már éppen más jelölt végett akartunk értekezni, midőn Fejérváry bárótól azon távirat érkezett, hogy Krasznay pártelnök azonnal menjen Budapestre. Mivel pedig Krasznay Mihály úr előtte való napon érkezett meg Budapestről s így újból fölutazni nem akart, kénytelen voltam én (t. i. Aidinger) Budapestre menni, hol fölkeresvén Fejérváry bárót, ez kijelentette, hogy a jelöltséget elfogadja azon esetre, ha egyhangulag, vagy legalább is nagy — pár száz — szótöbbséggel választják meg; de 60—80 szótöbbséggel nem elégszik meg.

Ennélfogva indítványozta, hogy a mai értekezleten Fejérváry bárót ne leptessék föl, hanem előbb próbálják ki, hogy az Erreth-párt hogyan is áll, és az adatok beszerzése után tegyék meg a kijelölést.

Aidingernek emez előterjesztése után néma csend lön, a szó benrekedt a jelenlevőkben, akik tanácstalanul álltak a kérdéssel szemben. Az elnök többször felszólítja őket, hogy nyilatkozzanak egyenként; de a csend csak nem akart megtörni. Aztán végre is Blum Béla dr. közjegyző megsokalta a dolgot, neki Fejérváry jó embere, hát azt indítványozta, hogy eltérőleg Aidinger indítványától, léptessék föl nyomban Fejérváryt.

Megint néma csend; senki sem akar sem igent sem nemet mondani, s e kétséges állapot hatása alatt az elnök hamarosan kimondja a határozatot, hogy Fejérváryt jelölik, hanem azért mégis jó lesz tapogatózni s az embereket összehívni.

A pikáns értekezet leírásához még két szintén pikáns kulissza-titkot jegyzünk ide.

egy nap alatt is mennyit szalajt-felejt az ember; hát még három esztendőn keresztül hogy ne feledné el azt, ami már olyan régen történt, hogy azt se lehet róla bizonyosan tudni, vajjon igazán úgy volt-e vagy se?

Kajtor István, mikor az Ágnesnek a tulajdon szájából hallotta ezeket a kárhozatos ígéket, hát hirtelenében azt hitte, hogy vagy némának szülte őt az édes szüle, vagy a Szegefű Ferkó markolászsza a gégeje csapját, mert egy árva hang nem sok, de még annyit se birt eleinte a száján kiereszteni. Csak sokára jött meg a szava:

— Három év nagy idő, az igaz; de hogy menyasszonykoszorúdra fátyolt kötök, Hajnal Ágnes, az is igaz!

Aztán fölrucezant, mint a megsebzett vad és úgy becsapta maga után az ajtót, hogy a durranása beestületére vált vón' valami kis fiágyunak is. Mondhatott még ennél förtelmesebbet is ez a szeleburdi legény; de a többit már csak az utczán mondta, ha mondta, s olyan hadonázást vitt véghez a kezeivel, hogy mindenki megfordult utána, akivel csak találkozott.

Az egyik az, hogy mikor a küldöttség Barossnak a mandátumot elvitte, még az elindulás előtt Fejérvárytól meghívót kaptak ebédre. Ez föl is tünhetett a küldöttség tagjai előtt, mert tulajdonképen Barossnak vittek mandátumot és nem Fejérvárynak; s bár az ebéd a minisztertanács miatt elmaradt, mégis ez a meghívó sejteti azt, hogy Fejérváry már akkor — tudva, hogy budai mandátumát megtámadják — Pécsre vetette szemét — tudván egyszersmind azt is, hogy Baross nem fogja azt a föl vitt pécsi mandátumot elfogadni. A másik érdekes momentum meg az, hogy abból, hogy midőn márczius 1-én d. u. 3—4 óra közt a főispán sürgősen hívatta magához Aidingert és ennek 2-án Budapestre kellett utaznia, hogy aznap d. u. 3 órakor Szapárynál jelentkezzék, nem a polgármester előadásának őszintesége következik, hanem az, hogy Fejérváry fölléptetése már korábban tervezve volt ugyan, de csak most erőszakolták föl a budai kéuyes választás pótlásaképp.

Buku — — — — — számításuk dacára is — — — — — volt két biztosítási ügynök — — — — — ra, hogy Fejérváry megválasztatásának — — — — — sítási ügyét elvállalja.

Erreth János jelölése.

Szombaton este vörös plakátok hívták föl a független elemeket, hogy vasárnap délelőtt a „Hattyu“-terembe értekezletre jöjjenek össze. A fölhívást 100 polgár írta alá, legnagyobb részük a szabadelvűpárt újabb jelölésével elégedetlen kormánypárti választók, kik demonstrative hagyták ott a szabadelvű pártot s támogatják Erreth János pártját.

Vasárnap délelőtt 10 óra tájban a szokottnál is mozgalmasabb volt a Fő utca s különösen a „Hattyu“ tájéka. Fönn a teremben pedig röviddel 10 óra után ember ember hátán tolongott zsúfolásig megtöltve a nagy termet. Volt ott mintegy 600 ember, kevés kivétellel mind választó.

Németh József, mint a Baross jelölés alkalmával is az ellenzék értekezletének vezetője, föl hívta a polgárokat, hogy választásznak értekezleti elnököt és jegyzőt. Kikiáltották Németh Józsefet elnökül, jegyzőkül pedig Egry Béla dr. és Szekrényessy Ferencz dr. ügyvédek.

Németh ezután jelezte az értekezet célját, ami Baross visszavonulása után t. i. az, hogy az ellenzék állítson föl jelöltet, lehetőleg olyant, akinek neve a polgárság között egyaránt jó hangzásu. Az annak idején kiküldött bizottság talált is erre alkalmas férfit Erreth János személyében, akit ajánl az értekezletnek is jelölés végett.

Hosszantartó éljenzés és helyeslés közt mondotta ki erre Németh elnök, hogy az értekezet Erreth János ügyvédet egyhangulag jelöltjének kiáltja ki. Nyomban küldöttség ment a jelöltért, hogy őt az értekezletre meghívja.

... Persze, persze, elkésett az, aki kapuzárás után érkezett; hozzá még ha olyan módos legény állja a kapu előtt a posztot, mint az a... hogy verje meg az Isten!... ej, oda se neki, gombház, ha leszakad...

— Hanem megiszom ezért a piros véredet Szegefű Ferkó! — kiáltotta s akkorát ütött odahaza öklivel az asztalra, hogy ámultában az édes szüle azt se tudta bü-e vagy bá?

Igazat mondott akkor a Hajnal Ágnes, mikor azt újságolta a Kajtor Estóknak, hogy a lakodalma már a kertek alatt bujkál; mert egyszer csak azt látta a faképuél maradt legény, hogy az Ágnes esküvőjét muzsikálják odakint. Hej, de tájt neki ez a vig muzsikaszó! Hej, ha ő most marokra fogná azt a nagy husángot, ami ott támaszkodik a kapufél árnyékában, aztán megpróbálná az erejét a lakodalmas népen?!

— No de nyugodt lehetsz effelől Szegefű Ferkó; még a hajad szála se görbüljön meg, — dörmögte aztán magában — legalább addig, mig... meddig is már no?...

Este pedig lakozást ülének az Ágnesék hajlékában, és mentül jobban fogyott vala az ital, azonképen növekedék a jókedv, amelynek

az Ágnesék ajtaját benyitotta s meglátta ott azt a gyöngyömadta fehérceledet:

— Csés jónapot kincsem, ejnye de megszépültél mióta legutolszor láttalak; alig hogy rád ismerék tubiczám! — kiáltja a világ legboldogabb szabadságos katonája.

— Ni ni, Uram bocsá', hiszen ez a Kajtor Estók, — feleli a nekipirult leányzó, — hát kendet mi hordozza erre? Mi már azt hittük, — bűn nélkül legyen mondva — hogy kend már régen ott veszett valahol Bosnyákországba; mert amióta itt hagyta a faluját, még a repülő madár se tudott kendről hirt mondani.

— Hogy mi hordoz erre?... hát izé... hogy is mondjam csak... hát a szívem hozott vissza hozzád Ágnes lelkem — hebegi a legény. — Tudod te azt jól, ha el nem feledted, hogy mit fogadtál akkor nekem, mikor ezt a csipkés kendőt beledugtad a mándlim zsebibe.

— Tudom, tudom, jobban mondva tudtam, — igazítja ki a szót Ágnes, — mert mig kend odabarangolt Bosnyákországba, hát a holt híret költötték és a Szegefű Ferkó annyira törte magát a házukba, hogy már csak a lakodalmunk volna hátra. Okos ember kend, hát tudhatja is, hogy

Erreth János egy negyed óra múlva megjelent a küldöttség kíséretében s a „Hatiny“ falai bosszasan zúgták vissza az éljenést, mely őt belépésekor fogadta. Látható meghatottsággal lépett az emelvényre, ahol Németh József elnök pár szóval üdvözölte, mint az ellenzék kiáltott jelöltjét.

Erreth János erre a következő **programmbeszédet** mondotta:

Tisztelt Polgártársaim!

Mélyen meghatva jelenek meg Önök körében, hogy első sorban őszintén átértett köszönetemnek adjak kifejezést azon megbecsülhetetlen bizalmukért, mellyel nékem Pécs sz. kir. város képviselőjelöltségét följánlani méltóztatnak.

Hetek óta hallom nevemet kapcsolatba hozni ezen a hazafiúi érdemek egész láncolatáért is méltán a legfőbb jutalmul szolgáló díszes állással s ha ezt eleinte csak szűkebb körű barátaim rokonszenves érzelmei kifolyásának véltem, be kellett ismernem álszerénység és főnhéjazás nélkül, hogy nevem ezen hangoztatása tágabb körű, mert szülővárosom mélyen tisztelt polgárai tekintélyes részének óhaja.

Lelkemben harez folyt. — Haboztam, ha valjon tehetségem szerénysége a följánlott állás jelentőségével megegyeztethető-e? . . . De megszólalt bensőm mélyében egy hang, mely minél tovább hangzott, annál intenzívebb lett, s e hang, mely lelki harcomat is eldöntötte, így szólt: polgártársaid bizalma hív, kötelességed annak megfelelni s a haza javára megtenned azt, a mi tehetségedben áll, evvel hazádnak tartozol!

Ezért jelentem meg Önök körében tisztelt polgártársaim! S ha érdemekre nem is hivatkozhatom, fölemelt fővel hangoztathatom, hogy az egyenes útról le nem tértem soha, mellékés a közügy palástjába burkolt önérdékek kielégítésére nem áhítottam soha s mindenha és mindenkiel szemben nyílt sisakkal küzdöttem azon ügyek érdekei biztosítására, a melyek szolgálataira vállalkoztam, s így teendek ez után is! De ez nem lehet elegendő.

A midőn Önök nékem a polgári erények legfőbb jutalmát érdememen föltül följánlják, méltán elvárhatják, hogy legalább rövid keretben föltárjam Önök előtt politikai hitvallásomat.

Vezéreszmém és végcélom:

Önálló és független Magyarország, mely a dynastia közösségén s külmegegyezés esetében a pragmatica sanction alapuló kölcsönös védelmi kötelezettségen kívül, az osztrák tartományokkal mi kapcsolatban sem áll, ezektől függetlenül intézi ügyeit.

Jól tudom, hogy sokan vannak hazámiai között, kik ezt ábrándnak tartják, melynek megvalósulása szükségkép az ország létét veszélyeztető rázkódtatásokat vonna maga után.

De én nem oszthatom ezek véleményét. Rajongással ragaszkodom lelkem ezen ideáljához.

Minden időben élt ez eszme a honfiak sziveiben s csak ez tette lehetővé, hogy annyi balszerencse közt, oly sok vizsály után, annyi

ármány és küllelenséggel szemben, nem támogattva senkitől, önmagára hagyatva, a magyar nemzet megőrizte nyelvét és ősi jellegét egy évezreden keresztül, s bizom nemzetem jó geniusában, megőrzi ezentúl is.

E föld megmarad mindenkorra, lakói is lesznek minden körülmények között, uszhatnak a boldogság árjában is, de hogy ez ország Magyarország, s népe magyar legyen, ezt csak hazánk önállósága- és függetlenségébe vetett tántoríthatatlan hit, csüggedetlen remény és önzetlen hazaszeretet kiolthatatlanul égő lángja idézheti elő.

Ez képezi vezérszavamat, s elérése lelkem leghőbb vágyát.

De tisztelt polgártársaim, egy pillanatig sem ámitom magamat, hogy ez ideálom bármily magasra legyen is, s bármily mélyen bevéve a honfiak sziveibe, — a legközelebbi jövőben megvalósítható legyen. — Elégtelen erre az egyesek akarata, óhaja, ereje, annak sikeres eléréséhez a sors kedvező alakulása is szükséges. — S a jelenlegi európai constellatiók, s hazánk jelenlegi a demoralisatio méteyétől áthatott viszonyai nem kedvezők.

Két út nyílik előttünk célunk elérése iránti küzdelmünkben. — Bevárni, míg a viszonyok kedvezőkké alakulnak, s addig a passivitás terén maradni, mert hisz nincs Magyarországon párt, avagy csak egyetlen jó hazafi, a mely, vagy a ki vallott elvei valószínűsítését rázkódtatások útján és nem alkotmányos uton czélozná, — avagy az activ politika terére lépni, és hazánk nemzeti iránybani újjá alkotását még a meglevő alapon, tehát a cél teljes mérvbeni és rögtöni valószínűsítése előtt is, mégis annak folytonos figyelembe tartásával, teljes odaadással megkezdeni, s ha csak fokról fokra is haladva, hazánk önállósága és függetlensége kivívásán működni.

S én őszintén bevallom tisztelt polgártársaim, hogy ez utóbbi utat akarom megválasztásom esetében követni.

Mert a lefolyt választások tapasztalatai Szapáry és Szilágyi kijelentései, hogy a 67-es alapot sem megváltoztatni, sem fejleszteni nem szabad, nem lehet, kiábrándíthaták a nemzetet, minő sors vár önállósága- és függetlenségére, ha lethargiájából fel nem ébred s magát továbbra is a jelenlegi kormány által uraltatja.

Deák Ferencz a 67-es alapot nem a Tisza, nem a Szapáry kormány fejtegetései szerint contemplálta. Deák a 67-es törvényben nemzetünknek az alkotmányos közjogi és belkormányzati önállóságot egyrészt, másrészt az abban taxative felsorolt, tehát nem bővíthető közös ügyekben a teljes paritást akarja biztosítani. Deák a nemzeti igények — oportunitás szempontjából — minimumaképp létesítette a 67-es törvényt, és sem megállapodást, sem jogcsökkentést, hanem az alap fejlesztését czélozta, csakhogy nemzeti irányban.

S mivé lett Deák ezen műve az azóta lefolyt 25 év folyamán maig? Azzá, hogy a kül-

föld csak Ausztriát, vagy a legjobb esetben osztrák-magyar monarchiát ismer, de Magyarország mint önálló állam léteiről tudomással sem bír; hogy a külföldön lakó magyar honpolgárok felett ítélkező consuli bíróságokban egy újabb közös ügy alkottatott; hogy a közös hadsereg külön, érinthetlen statust képez a statusban; hogy saját államvasútaink viteldija megállapításánál nem saját, hanem osztrák szomszédaink érdekeit kénytelenítettünk mérlegelni.

De nem folytatom tovább.

S ugyanezen Szapáry-kormány, mely elődjaink nyomdokába lépve, ennyire segítette fejleszteni ezen 67-es alapot Ausztria javára, annak Deák intenciója szerinti, tehát nemzeti iránybani fejlesztését nem szabadnak, nem lehetnek, az országot létében veszélyeztetőnek minősíti!

Ezen kormánynak híve én nem lehetek. Én külön magyar udvartartást kívánok. Magyar főméltóságok környezék ő felségét, a midőn mint magyar király lép föl. Kívánom, hogy külügyi képviselőinknél egyaránt magyarok is alkalmaztassanak, s állami önállóságunk mindenütt kellő kifejezést nyerjen. Kívánok nemzeti magyar hadsereget, mert e nélkül önálló államot képzelni nem tudok, s ilyenhez a 67-es törvényből folyólag is formálok jogot. — A 67-es törvény a magyar hadsereget az összes hadsereg kiegészítő részének mondja, de midőn ennek belszervezetere, vezérletére és vezénylőterére nézve a magyar állam jogait ő felségére ruhazza át, egy szóval sem fejezi ki azt, hogy a magyar hadsereg nyelve német, szelleme osztrák, magyar elnevezése tehát csak fictió legyen. Kívánom, hogy a magyar katonai iskolák és magyar tiszti akadémia állíttassanak föl, s a nemzet fiait ezekben hazafias szellemben képeztessenek ki. Kívánom, hogy a honvédség tüzérség, műszaki csapatok és vérsárga láttassék el; a becsempészett fekete sárga zászlók pedig köréből eltávolíttassanak. Kívánom, hogy a katonai szolgálati idő leszállíttassék, s az önkéntesekre előirt esetleges második év töröltessék.

Közgazdaságunk terén kétségbevonhatlanul már sok történet, de még nem elég. — Ipar és kereskedelmünk még Ausztria gyámkodása alatt áll jó részben, minélfogva evvel de még inkább a külfölddel sikeres versenyre nem léphet. Az eddiginél nagyobb mérvű állami támogatásban kell részesülnie iparunknak, hogy Ausztria gyámkodása alól felszabadulhasson, s az óhajtott mérvben felvirágozhasse. — Kívánom, hogy hazánk közvetett adói megállapítására és kezelésére nézve Ausztriától teljesen függetleníttessék, mert csak így szabályozhatjuk azokat saját érdekeinknek megfelelőleg.

Kívánom, hogy a valuta rendeztessék, s ennek megtörténtevel egy a hazai hitelügyeknek megfelelő önálló jegybank létesíttessék.

Az országgyűlésnek, mint a trónbeszédből is kiténik, egyik eminens feladatát képezendi

senki se legyen a hiányosságával, mert ma van a Hajnal Ágnes menyekzője. Egyszer aztán olyan vendéget pillantott meg a fölbokrétázott völegény, akit talán jobb szeretett volna a házon kívül mint belül látni. No de ha már itt van, hát ne essék azért hiba se emberben, se állatban; hanem az már nem volt injjére sehogy, mikor ez a hivatlan vendég, ez a Kajtor Estók is megváltotta a menyasszonytánczba a maga fordulóját. Ágnes pedig a félvilágért se mert volna ellenállni a hívásnak, mert nem akarta, hogy ő miatta a férfiak tán még vijjanak is, sem azt, hogy őt a lakodalma napján valamilyen képen kiczégrezze ez a hóbortos Estók. Ej, egy táncz nem a világ!

Mikor a gyöngyöm Ágnes már bokázta kölletlen tánczosával a szaporát, hát odarikkantja ez a bolondos nagy dérrrel-durral a füstös bandának, hogy:

— Ugy csináld azt a nótát, aki áldója van a fekete nemzetségednek, hogy most valakit kísirat a szerszámod ebből a csalfa világból!

Aztán eje-huja hopp, perdült a táncz eleinte gangosan, módosan, hanem utóbb veszettül rugta

maga alatt a pódimentumot. Az Ágnes már egészen beleszédült ebbe a szilaj ugrádozásba s kérve kérte Estókot, hogy hát volna ám itt még más is, aki a menyasszonnyal tánczolni akar, de Estók avval vigasztalta, hogy:

— Letánczolom most a csipkés kendőd árát, Ágnes lelkem!

És a cigányokat az ökleivel serkentette a nótára úgy, hogy a füstösök még a Faraó kiucseiért se merték volna a szerszámot letenni. Násznagy uraiméknak meg a völegénynek sehogy se tetszett ez a dombórozás; de majd csak megjön ennek a gyerekeknek a jobbik esze! . . . Pedig debogy jött; inkább mindig jobban bomlott és tánczközben akkorákat kurjantott, hogy még a falon függő szentek is megcsóválták vala az ő fejeiket, meg aztán olyanokat sodorított nyomórudnak is bátran beillő jobbival maga körül, hogy még az a néhány lakodalmas vendég is, akiket ez a nekivadult Bálám bikája ki nem ijesztett vala egészen a szobából, — csak a fal mellé húzódva nézte az eszeveszett tempóját. Már az Ágnes nem is tánczolt jóformán, csak István rántotta hol ide hol oda, mint a fonnyadt liljomot, hanem azért az ürdög még se költözött

ki ebből az elformátlankodott legényből, aki most már csak azt hajtotta nagy hangon, hogy:

— Három a táncz!

— Három ám, de a harmadikat a más világon járod el, Kajtor Csicsa! — ordítja dühében és ijedtében a Szegfű Ferkó, mikor meglátta, hogy szerelmes menyasszonya szájából kiömlött a piros vér és egy olyan hatalmas títést mért a Csicsa homlokára, hogy ez megtántorodva elereszti a Hajnal Ágnes, aki menten végig is terült a pódimentumon; ahonnét aztán a maga erejéből föl se kelt többé.

Mikor a Kerekesné komámasszouy — aki tudós asszony hírébe állott — megnézte, azt mondta remegve, hogy:

— Megszakadt a szegény.

Erre aztán a Kajtor István meg a Szegfű Ferkó úgy összevittak, hogy egyik se akarta a dülást addig abbahagyni, valameddig egyikőjüknek a lelke nem megyen Ábrahám kebelibe. Kajtor Istvánba alighanem maga az eleven sántán bujt bele, mert a másikat már javában fojtogatja a földön és a megrémült lakodalmas nép csak nagy nehezen tudja őt a völegény testéről elrángatni, akinek úgy belefogódzott a selyem

a megyei közigazgatás rendezése s e részben kijelentem, miszerint a közigazgatás államosításának s a tisztviselők kinevezésének vagyok híve. — A megyei közigazgatás választási rendszerrel teljesen beillő volt a rendi alkotmányba, de ma, a nép képviselői alkotmány keretében helyt nem foglalhat már. A kormány felelőssége elve mellett a kormánynak mód is adandó, hogy a közigazgatási tisztviselők fölött, ebbeli tisztviselők keretében rendelkezessék.

Kétségtelen, hogy a kormány hatalma a tisztviselők kinevezési jogának reá ruházása által nagyban fokoztatik, de ép ezért azt csak úgy tartom megadhatónak, ha evvel egyidejűleg az önkormányzati jog az ediginél tágabb keretben a megyéknek úgy községeknek biztosítatik, ha közigazgatási bíróság föllátásával az ország lakóinak mód nyújtatik, hogy ügyeik igazságos s a kormány befolyástól ment végelintézetését független hatóságnál szorgalmazhassák, ha fegyelmi törvényt alkottatik, hogy a tisztviselők netáni visszaélései ellenében a felek magoknak teljes elégtételt kizökközölbesenek, ha helyes szolgálati pragmatika megállapításával a tisztviselőknek is mód nyújtatik, mikép a kormány és főlebbvalóik netáni önkénykedései ellenében védve legyenek. S mindezeket megelőzőleg egy a parlamentaris rendszer meghamisítását lehetőleg kizáró választási törvény megalkotását igényelem.

Hogy parlamentarismunk nem egészséges, azt tagadni nem lehet. De ép oly kevésbé tagadhatni azt, hogy ezen kóros állapotot első sorban a Tisza-kormány s az annak nyomdokaiba lépett jelenlegi kormányunk idézte elő. Egészséges parlamentarismus csak a választók szabad, a hatalom befolyásától ment meggyőződésén alapuló választásnak lehet folyománya. Hol a hatalom tüzi ki az egyes kerületeknek a jelölteket, hol tehát a megválasztottak — legalább részben — nem saját egyéniségüknek, hanem a kormány kegyének köszönhetik mandatumukat, ott azt várni nem lehet, hogy ezek saját meggyőződésüknek s ne a kormány akaratának adjanak kifejezést, ott egészséges parlamentaris viszonyok nem is létezhetnek, s ha e részben el is tekinthetnénk a legutóbbi választások tapasztalataitól, a melyek szerint a lélekvásárlás és hivatalos preszsió oly mérvben nyert alkalmazást, mint eddigelé még soha. Nem tekinthetünk el a kormánynak a választási visszaélések megtorlása iránt a legutóbbi országgyűléshez benyújtott törvényjavaslatától, a melyben a lélekvásárlás, etetés, itatás, fuvar-költség czimén törvényesíteni czéloztattott, — mint oly jelenségtől, hogy a jelenlegi kormány tiszta választásokat s ennek folytán parlamentarismunk kóros állapotainak megszüntetését nem is akarja.

Megengedem, hogy — a mint a hivatalos sajtó oly fennen hirdeti — az ellenzék is költekezett választási czélokra. De ha valahol, úgy itt az: si duo faciunt idem, non est idem. — Mert míg a hatalom száz és száz módon érvényesítheti költekezés nélkül is befolyását a

nyakravalójába, hogy a szemei is kezdtek már tüvegesedni.

A Hajnal Ágnes meg menyasszony-nyoszolya helyett olyan ágyba fektették, amelyből az utolsó itéletig nem lézen ébredés.

... Mikor törvényt ültek vala a Kajtor Istók fölött, hát olyan bolond dolgokat hadart össze-vissza, hogy birák uraimék összenéztek a pápaszemükön, aztán a helyett, hogy becsukatták volna: hát inkább szabadon eresztették; mert tudva levő dolog, hogy ügyis nagyon rámerete az Isten a bal kezét arra, akit az ép elméjétől fosztott meg.

Az Ágnes sirja pedig soha sincs virág nélkül; de az Istók kalapjából se hiányzik soha a rozmaringszál; mert hát rozmaring nélkül csak nem mehet a Hajnal Ágnes lakodalmába!...

* * *

Az utcán játszó gyerekek pedig rögtön abbahagyják a gombozást, mihelyt észreveszik valahol ezt a szerencsétlen teremtést és szepegeve újságolják édes szülének, hogy:

— Juj, itt jön a bolond Csicsa!

kegyét élvezni kívánó választókra, az ellenzék ezekre előnyökkel nem, hanem csak hazafiúi meggyőződése súlyával hathat, s így a veszteség még az előbbinél súlyosító körülménynek kell, hogy minősítessék, utóbbinál ha nem is mentő, de legalább enyhítő körülményt képez, nem is említve azt, hogy ép a kormánypadokról lett hirdelve, hogy a választásoknál a kormány az ellenzék minden eszköz fölhasználásával kiirtani szándékozik. Igaz hogy erre a nemzet maga megfelelt.

A választási törvényt tehát olyképp kívánom megalkottatni, hogy lehető biztosítékot nyújtson arra, mikép a parlament valóban a választók hazafias meggyőződésének kifolyása legyen, s hogy a választásoknál elkövetett visszaélések elbírálása föltétlenül a kir. curiára bizassék.

Kijelentem, mikép a teljes lelkiismereti és vallásszabadság, a vallásfelekezetek közti egyenjogúság és viszonyosság híve vagyok s azokat érvényesíteni kívánom. Kívánom, hogy a polgári anyagi törvénykönyv, a szóbeliség és közvetlenség elveire fektett perrendtartás, a büntető eljárás, s egy új katonai büntetőtörvény megalkotassék, az ügyvédi rendtartás egy a nagyközönség valamint az ügyvédi kar érdekeinek megfelelőleg a teljes autómia biztosításával reformáltassék, a bíróságok létszáma oly mérvben kiegészítessék, hogy földadatainak physikai és szellemi megerőltetés nélkül meg is felelhessenek.

Kívánom, hogy az állami tisztviselők, tanárok és tanítók anyagi javadalmazásai szellemi munkálkodásuknak megfelelőleg fölemeltesenek.

Kijelentem, mikép hazánk érdekei mellett, szülővárosom érdekeit is híven ápolandom.

Tisztelt polgártársaim! Politikai hitvallásom végéhez értem. — Az én programmom mint egész, az ez idő szerint létező pártok egyikének programja keretébe sem illeszthető be, nem is szándékozik tehát megválasztásom esetére egyik párt kötelékébe sem belépni, s föntartom magamnak, hogy egy netáni újabb pártalakulás esetében, azon pártba belépjek, a melynek elvei előadott nézeteimmel leginkább megegyezők.

Előadtam őszintén és leplezetlenül, hogy mikép vélem én hazánk ujjaalakítását, elmondtam, hogy a meglevő alapra is rálépek azért, mert hiszem, hogyha ezt nemzeti irányban fejlesztjük is, elérhetjük azt, mi végezőlomat képezi: hazánk önállóságát és függetlenségét.

Éljen és viruljon föl a haza és Pécs városa!

*

A helyeslés folytonos kifejezéseivel megmetszakitott beszéd igen jó hatást gyakorolt a jelenlevőkre pártkülömbőség nélkül. Az ellenpárt tábortól szintén jelenvolt néhány választó helyeslő, néma fejbólintással hallgatta a beszédet s ugyancsak mélyen elgondolkozva hagyták el az értekezletet, amely azután még megalakította az Erreth-pártot.

Pártelnökké kikiáltották B u b r e g h Antal ügyvédet, alelnökkül: Scholz Antal, Böhm C. F., Justus, Papp József, Dobszay Antal, Schauerk Bódog dr., Egry József és Zalay Mihály, jegyzőkül: Pleininger Ferencz, Egry Béla dr., Szekrényessy Ferencz dr., Nemes Vilmos dr. és Flóris Endre dr. kiáltattak ki. A végrehajtó bizottság elnökévé P i a c s e k Gyula, helyettes elnökeivé Németh József, Jobst László dr., Graumann János, Ratkovics, Muttányánszky Béla és Schmelezer Ferencz választattak meg; azonkívül 200 tagból álló végrehajtó bizottságot alakítottak a polgárság kebeléből. Ezzel az értekezlet nagy lelkesedés közt eloszlott.

A függetlenségi párt értekezlete.

Vasárnap d. u. 4 órakor a „Hétfejedelem“ vendéglőben összegyülekezett a függetlenségi és 48-as párt, mely Németh József elnöklete alatt, s Szekrényessy Ferencznek ügyes beszéd keretébe foglalt indítványa után kimondotta, hogy Erreth Jánosnak pártönkivüli programmal való jelöléséhez — elveinek föntartása mellett — hozzájárul s azt teljes erejéből támogatni is fogja. E határozat hírvil vitelére népes küldött séget bizott meg az értekezlet, mely küldöttség hétfőn délután fél 6 órakor tisztelgett Erreth Jánosnál, kinek Muttányánszky Béla, a küldöttség vezetője néhány meleg szóval adta tudtára a függetlenségi párt határozatát. Erreth megköszönte a csatlakozást s valamennyi jelenvolttal szívélyesen kezét szorított.

HIREK.

Kenyeret az inségeseknek!

Árvamegye ugyancsak árvaságra jutott. Nincs kenyér, mert nem termett krumpli az idén. A nép folyton ereszkedett lefelé a lejtőn a szegénység felé, eladogatta utolsó birtokocskáját is s most a rossz termés után ott áll családjával az üres kamara előtt, az éhínség előtt. Amit az éhenhalás elkerülése végett, csupán állati életföntartási ösztönből magukhoz vesznek, ebből áll: vízben főtt fakéreg és zabliszt, fakéreggel kevert zabliszt, vízben főtt zabliszt és szecska, konkolyos zab, rothadt káposzta. Ez a mi tótjaink mai eledele. Az országot már végig járta a vészkiáltás, mely rendesen kevés szavu, csak ennyiből áll: kenyeret! Mi sem festegtetjük hasábokon keresztül a nyomort, hanem egyenesen a tette térünk: kenyeret kérünk az inségeseknek!

A „Pécsi Figyelő“ szerkesztősége ezennel megkezdi a gyűjtést az árvamegyei éhezők javára. Már eddig is a következő adomány folyt be szerkesztőségünkhöz:

A Mátyás- király vendéglőbeli asztaltársaság, melynek elnöke Szikszay János kir. tanácsos törvényszéki helyettes elnök, gyűjtés utján átadott nekünk 11 frtot.

— (Márczius 15-ödike.) Ez a nemzeti ünnep évről évre nagyobb kört von a hazafiasságával már-már szunnyadni készülő polgárság soraiból az ünneplők táborába. A feketesárga szellem, mely a nemzeti közérzület lassu elaltatásának szerepére vállalkozott, az ellenkezőjét éri el ezzel a dicstelen, szolgalelkű munkájával. A nemzet ébren virraszt. Kezdetben alig néhány lelkes fiatal-ember, többnyire az ifju jogásznemzedék gyűjtött áldozati tüzet ebben a mi „pesovics“-nak keresztelt városunkban; de a folytonos élesztgetése a hamvadó paráznak azt eredményezte, hogy ma már nagy az a tábor, amely e szent tűz mellé jön melegedni, s magával vivén egy-egy zsarátnokot, házioltáru külön tüzet éleszt vele. A joghallgató ifjuság ünnepe lyén kívül immár még két helyen ülnek meg Pécsen a márczius tizenötödikét. A függetlenségi és 48-as párthoz tartozó polgárok a nagy nap előestéjén, jövő hétfőn — előbb részt vevén a joghallgató ifjak ünnepe lyén — este 8 órakor a „Hétfejedelem“-hez címzett vendéglőben ülnek össze ünnepi lakomára, melyen egy egy teríték ára 1 frt lesz. A rendezőség ez estélyen bárkit is szivesen lát, s jegyek a vendéglősnél válthatók szombatig. — A pécsi keresztény polgári társalgó kör az idén is lakomával üli meg a sajtószabadság ünnepe lyét. A társas vacsora a „Korona“ vendéglőben lesz s egy teríték ára 48 kr. A kör kéri a tagokat és az elvbarátokat, hogy az einökségnél vagy a kör helyiségében (Korona vendéglő) minél nagyobb számban jegyeztessék elő magukat. A kör választmánya meggyerte ez alkalomra a „Pécsi Dalkoszu“-t is, mely hazafias dalokat fog előadni. — Siklóson az „Ellenzéki kör“ és a „Polgári dalárda“ külön-külön társas vacsorát rendez márczius 15 ödikén. — A baranyasellyei olvasó kör a nevezetes nap évfordulóján szintén ünnepet rendez a következő műsorról: „Szózat“ éneklí a helyi dalkör. Alkalmi beszéd, tartja: Bodonyi Nándor. „Talpra magyar“, szavalja: Vargovics Géza. „1848. márcz. 15.“ szavalja: Szabó János. „Péter bácsi“, szavalja: Farkas Antal. „Hymnus, éneklí a dalkör. Az ünnepe lyt társasvacsora követi.

— (Joghallgatók lakomája márczius 15-ödikének megünneplésére.) A pécsi jogakadémiai ifjuság — azon kívül,

hogy jövő hétfőn ünnepélyt rendez a „Hattyu“-ban — azon este, mint utólag értesülünk, bankettel is megtoldja az ünnepélyt. A társas vacsora, melyen a Farkas-Jónás félezenekar működik közre, ugyancsak a „Hattyu“-ban lesz s egy teríték ára 1 frt 70 kr. Előjegyezhetni bármely joghallgatónál vagy az olvasókör elnökénél.

— **(Az irodalmi és művészeti osztályok)** elseje nem szombaton, hanem vasárnap, e hó 13-án lesz. Általában a tervezett négy szombati naptól el kellett térnie a rendezőségnek, mert az ismét fölszűre került politikai mozgalmak a szombati estétet gyűléseésekkel és bankettekkel lefoglalták az irodalom és művészet előtt. A rendezőség körülbelül befejezte a közreműködők fölkeresését, s mint értesülünk, a következők ígérték meg szíves közreműködésüket: Baldauf k. a., Baudys Helén, Bogyay Leontin, Cseresnyés Rózsa, Egry Béláné, Erőssy Margit, Feilhauer Stefanie, Girardi Józsefné, Grünwald Etel, Hegedüs Hedvig és Hegedüs Margit, Molnár ezredesné, Rub Valéria, Teintzmann Viktorné, Zelesny Mariska, Ágh Timót dr., Bolgár Kálmán, Békefi Remig dr., Feiler Mihály, Fektér Ferencz, Gerecze Péter dr., Girardi József, Haksch Lajos, Hoffer Károly, Koroda Pál, Krösi Henrik dr., Kossa Elemér, Kéry Gyula, Krudy István, Lenkei Lajos, Milodánovics Simon, Maletter László, Németh Arthur, Preuss Adolf, Pécsi Dalárda, Rodziewicz József, Rézbányai József dr., Várady Ferencz, Waldbauer Henrik, Wész Albert, Zoltán Vilmos, Zoller Ferencz. A helyarak ezek: I. rendű helyek 1 frt 50 kr. (egyszerre váltva a 4 estére 5 frt), II. r. helyek 1 frt (egyszerre váltva 3 frt 50 kr.); álló hely 60 kr. Az első est az árvamegyei inségesek javára rendezetik.

— **(Kihallgatás a királynál.)** Dula n s z k y Adolf püspöki jószágkormányzó, kit a fölség itt létekor a Ferencz József renddel tüntetett ki, folyó hó 4-dikén volt a királynál kihallgatason, hogy kitüntetését a fölség előtt megköszönje.

— **(A villamvilágítás ügye.)** Azok a nagy fogyasztók, akik a gázvilágítás drágasága ellen állást foglaltak, mivel e tekintetben a társulattól kielégítést nem kaptak, tudvalevőleg mozgalmat indítottak meg az eddigi gázfogyasztók közt, hogy magánhasználatra villamvilágítást alkalmazzanak. A mozgalom vezetői már értekeztek is több vállalkozóval, s valószínűleg részvénytársaságot fognak létesíteni. A dunagőzhajózási társulat szintén fölkarolta az ügyet, s hajlandó ingyen telket adni e célra, a szükséges szén pedig saját előállítás költségein szállítja, ezen kívül beáll a legnagyobb fogyasztók egyikének. Az eddigi tárgyalások eredménye az, hogy a tervezett villamvilágításnál óránként 1 és 6 tized krajczárba fog kerülni a világítás, amit a gáztársulat nem érhet el még a legnagyobb árengedés mellett sem.

— **(A pécsi nemzeti kaszinó)** legutóbbi közgyűlése határozata értelmében a budapesti történelmi társulat évtagjai közé lépett.

— **(Pécs mint örökös.)** Egy Zomborban elhunyt tisztos matrona, Gyálókai Rozáli úrnő, több jótékony alapítványai mellett Pécs városáról is megemlékezett, s 10,000 frtot hagyott a városnak iskolai czélokra.

— **(A honvédség köréből.)** Zsuljevics Ferencz m. kir. honvédszázados a kőszegi 17-ik honvéd gyalogezred 3-ik zászlóaljától a pécsi 19-ik honvéd gyalog ezred 1-ső zászlóaljához áthelyeztetett, hol is a 2-ik század parancsnokságát átvette. Herczeg Miklós honv. százados a 19-ik gyalogezredben nyugalmába helyeztetett. Milodánovics Simon pécsi 8-ik honv. huszár ezredbeli százados a Horvátországban állomásozó 10-ik honvéd-huszár ezredhez helyeztetett át.

— **(A tél mérge.)** Ez a végelgyengülésben szinylődő tél, mintha csak elröstelkedett volna a sok gúnyolódás miatt, amit rákente, knruczul megboszulva magát s kieroőkölte a végső mérget. Lomha semmittevésben tengődött november óta márczius végéig; hol esővel pótolta a várt havat, mert sehogy se tudta összeszűríteni a esőpöket hópolyhekké, — hol meg bolond járásu szelekkel próbált valamelyes hideget rögtönözni (igazi szélhámos eljárás!) — aztán mikor már ezekkel a szemfényvesztésekkel sem tudta kivívni, hogy télnek nevez-

zék, fordított egyet a köpenyen s tavaszszá változott februáriusban, hogy szinte bolonddá tette a föld floráját. De ez sem volt igazi tavasz, s előlött való boszankodásában visszaváltozott téllé. Egy hét előtt havazott s a fehér hólepel még egy hét után is ott kérkedik a házfedeleken, az utakon, réteken s az erdőn. Hallatlan kitartás ettől a 92-ediki hótól! A hófúvás mellett még a hideg is megemberelte magát. A hideg okáról a tudósok azt mondják, hogy a napban levő nagy folt az, mely egyszersmind a februári viharoknak is fő okozója volt. Ez a folt még mindig nem foszlott szét. A tudósok február 17 ig mindennap látták ezt a foltot, ezen a napon azonban átfordult a napkorong másik oldalára; de ha az ég tiszta lett volna, úgy két három nap előtt újra láttuk volna föltünni a korong keleti szélén és azt is láttuk volna, hogy újabb foltrészekkel gyarapodott, melyet minapi elvonulásakor ott hagyott.

— **(Kinevezés.)** A vallás- és közoktatástügyi m. kir. miniszter Laubheimer Róbert sopronvármegyei kir. tanfelügyelőségi tollnokot — ideiglenes minőségben — baranyavármegyei kir. segédtanfelügyelővé nevezte ki. Az újonnan kinevezett segédtanfelügyelő már a legközelebb átveszi hivatalát.

— **(A turistaságról és a Mecsek-egyesületről)** tartott fölolvast vasárnap Kiss József főreáliskolai tanár a pécsi kereskedő ifjak együletében. A fölolvast a tagokon kívül nagyon sok hölgy is hallgatta s zajosan tapsolta a tárgya iránt erősen, szinte fanatikusán lelkesedő fölolvast. Érdekes csevegésében jellemzi a mai kor emberét, a kinek szellemi munkálkodása csak az elmét fejleszti és farsztja, de izmainak erősítésére nem hat; elhanyagolja e foglalkozás a lélekzést; a dolgozószobák, hivatalok és műhelyek szivarfüsttel is routott levegőjében a görnyedéstől összeszorított mellkasban működő tüdő éppen csak a legszükségesebb határok között tágul és szűkül; a vér lomboan kering a nagyobb erőfeszítéseknek hijjával működő test ereiben, a gyomor egykedvűen végzi az emésztés munkáját; bővíben terem a rossz gyomor s vele karöltve jár az ember legunalmasabb állapota, a hipokondria. Terjed az életuntás; ennek forrásából fakad — az öngyilkosság. Aranyigazságot mond ez a kis idézet, melynek folytatása a fölolvastban aztán az, ami a czimben is benne van, hogy edzzük a testünket, arra való a torna, az úzás, korcsolyázás, a turistaság s — többek közt a pécsi Mecsek-egyesület is. S aztán elmond erről a témáról minden jót, minden tanulságosat, ami emellett kellemesen szórakoztató is. Valúdi apostoli munkát teljesített Kiss József ezzel a fölolvastával a turistaság és a Mecsek-egyesület, de leginkább a szoban peskedő közönség egészsége érdekében.

— **(Zoltán Vilmos)** a mi pécsi szép tehetségű poétánknak „Az én dalaim“ czimű költeménykötete már elhagyta a sajtót, s az egyes példányokat most expedálják rendeltetési helyükre. A 12 ivre terjedő kötet tartalmával lapunk hasábjain hosszasan fogunk foglalkozni, nemcsak azért, mert helyi irodalmi termékről van szó, hanem főleg azért, mert a szépmenyű fiatal szerző megérdemli, hogy szülőváros a közönsége előtt bővebben ismeressük első nagyobb irodalmi szereplését. A könyvet izléssel állította ki Feiler Mihály lyceumi könyvnyomdája. Azon megrendelők, kik diszkötésre fizettek elő, később kapják meg a könyvet, miután a diszkötések most készülnek.

— **(Halálozás.)** Banjalukából tegnap érkezett tavisat szerint ott ugyanczen napon hunyt el a pécsi születésű Rozinger Ignác kir. ügyvéd. A 48 éves erőteljes ember korai halálát elhanyagolt tüdő-gyulladás okozta. — Kóbor Tekla e hó 5-én, 21 éves korában elhunyt Pécsen.

— **(Pártvacsora.)** Az ellenzék szombaton, f. hó 12-én este 7 órakor a Scholz-féle helyiségben pártvacsorát rendez. Résztvételi jegy 1 frt. A résztvenni kívánók ielkértnek, hogy a végrehajtó bizottság bármely tagjánál mielőbb jelentkezzenek.

— **(Az árvamegyei inségesek javára)** Villányon e hó 14-én zártkörű táncvigalmat rendeznek a Worliesek-féle vendéglőben. Az estén a Farkas-Jónás zenekar játszik.

— **(Hymen.)** Váry János megyei tisztviselő a napokban váltott jegyet Ulrich Ilona kisasszonnyal.

— **(Az irgalmasok kórházának kimutatása)** az idén részletesebb s chez képest terjedelmesebb is az előző években kiadott kimutatásoknál, melyeknek a pécsi irg. kórházról szóló jelentés csak toldaléka volt eddig s a főhelyet az országos kimutatás foglalta el. A jelentés, melyet Patáky Lucidus igazgató főorvos és Wimmer Julián dr. kórházi főorvos adtak ki, az általános betegforgalomról a következő statisztikát adja: az 1890. évről visszamaradt 31, 1891-ben fölvetetett 680 — összesen 711 beteg. Elbocsáttatott 658, meghalt 20, a jelen évre visszamaradt 33. Egy beteg ápolattott átlagosan 13.4 napig, s átlag 26 beteg volt naponként a kórházban. Legtöbb betegje volt az intézetnek 1891-ben január 7-én, amikor 42, legkevesebb beteg volt ápolás alatt augusztus 17-én, amikor 7 beteg volt az intézetben. A 711 beteg közül 656 magyar volt, 618 róm. katolikus, 10 gör. keleti, 19 evangélikus, 57 református és 7 izraelita.

— **(Linder György)** a mohácsi kerület volt országgyűlési képviselőjét — mint már lapunk mult számában megirtuk — a nemzeti párt a csornai kerület választópolgárainak ajálta. A csornai választókerületben — mint értesülünk — Lindert egyhangulag jelölték, a kormánypárt tehát ellenjelöltet nem is állít. Linder hétfőn járta be a kerületet, hol mindentitt lelkes fogadtatásban részesült. Lindert Hock János országgyűlési képviselő társa kíséri körutjában.

— **A pécsi szőlősgazdák egyesülete)** vasárnap délután fél 4 órakor gyűlésezett a városház gyűléstermében Bánfay Simon kir. tanácsos elnöklete alatt. A gyűlés tárgyat képezte: 1. Az amerikai szőlőtelep alapítása, melyből az egyesület tagjai ne csak sima és gyökeres vesszőket kapjanak, hanem kész oltványok is bocsáttassanak rendelkezésükre. 2. Ezen terv elfogadása esetében a költségvetés megállapítása. Az egyesület mult közgyűlésén ugyanis indítvány tétetett, hogy jó volna, ha az egyesület telepet bérelne, s ott oltványokat produkálna, melyeket a közönség rendelkezésére lehetne bocsátani. E tervvel a választmányt bizták meg. Ezen indítványt azonban igen kevesen pártolták a városban, hanem inkább azt ajálták az egyesületnek, hogy kérjenek a városból telepet, a mi által megmenekülének a nagyobb kiadásoktól. Bánfay egyesületi elnök értesült is a polgármestertől, hogy a város az egyesületnek hajlandó lenne az ugynevezett régi „mindszenti temető“-t ingyen átadni. A választmány azonban az ajánlatot nem fogadhatta el a fölajánlott telep czélszerűtlen volta miatt. Így tehát az egyesületnek 5—6 ezer frtra lenne szüksége, — igen ám, csak hogy a tagok száma tetemesen lepadt. A vasárnapi ülésen tehát azon kérdésen döntöttek, hogy vajjon a tervet kivigyék e vagy nem. A társulati tagok nagy része azonban nem érdeklődik az ügy iránt, s a csekély érdeklődés mellett ilyen nagy vállalatot keresztülvinni nem lehet. A gyűlés alatt többen szóltak a tárgyhöz, végre Németh József indítványára kimondták, hogy az egyesület azon esetben, ha a tagok a szükséges összeget bizonyos évi befizetés mellett fedezik, Pécsen amerikai szőlőtelepet létesít; ellenkező esetben a pécsi szőlősgazdák egyesületét fölloszlatja és privát konzorciummá alakul át.

— **Hátralékos előfizetőinket tisztelettel kérjük, miszerint tartozásaikat minél előbb küldjék be, nehogy kénytelenek legyünk a lap további küldését beszüntetni.**

(A pécsi takarékpénztár) vasárnap tartotta évi közgyűlését, melyről — helyszűke miatt — jövő számunkban emlékezünk meg. Ezúttal annyit jegyzünk föl, hogy a közgyűlés Egry József indítványára 300 frtot szavazott meg a fölsőmagyarországi inségeseknek.

A „Pécsi Dalkoszorú“ f. hó 27-én (vasárnap) d. u. 2 órakor a „Hétfejedelem“-hez címzett Dollinger-féle vendéglő emeleti helyiségében rendez évi közgyűlést tart, melyre kéretnek a t. működő- s pártoló tagok minél nagyobb számban megjelenni. Napirend: 1. Évi jelentés. 2. Tisztújítás. 3. Indítványok.

MŰVÉSZET IRODALOM.

* **Lewinszky fölolvasása.** Lewinszky József a pécsi Burgszínház jeles színművésze hétfőn este fél 8 órakor tartotta fölolvasását a „Hattyu“-ban. A fölolvasásra szép számú hallgató közönség gyűlt össze, s a fölolvasót minden egyes szám után erősen megtapsolta. Leonore vel kezdte a fölolvasást, melylyel nagy hatást aratott. A program többi pontjait is változatosan állította össze, s egy-egy humoros — habár kissé vaskos — Naturalia-val gyakran megkacszagatta a hallgatókat. A fölolvasást Petőfy költeményeinek hatóság elszavalásával fejezte be. Általában véve Lewinszky sokkal nagyobb hatást ért el szabad előadásával és szavallataival, mint a recitálásokkal.

CSARNOK.

Egy szegény ifjú története.

Elbeszélés Zschokke Henriktől.

— Németről fordította Szikrai Odo. —

(Folytatás.)

Eközben a főtörvényszéki tanácsos megtudta gyermekeitől ez egész esetet. „Gyéman-tos arany szelencze!“ mondá húszszor is: „Hogy jut az az élödi arany szelenczéhez?“ — A felelet épp oly gyors volt, mint a kérdés. „Lopta!“ gondolá; lakatot hivatott s fölnyitatta Frock utazó-ládáját. Maga vizsgálta meg, vajjon vannak-e még benne elrejtve drágaságok; de néhány rusnya irományon, kevés fehérneműn s ruhán kívül semmit sem talált.

Épp elvégezte motozását, midőn Frock szokott szerénységével a szobába lépett, s tisztelettel meghajtott magát. De mikor tekintete a föltört ládára esett, egyszerre elváltozott az ábrázata; ámulását komolyság, ezt meg harag követte. Ismét Napoleon katonája lett, aki azelőtt volt; izmos kezével mellen ragadta a főtörvényszéki tanácsost, amúgy igazában megránczította, s aztán oda lóditotta a falhoz.

— Miféle vakmerőség volt ez? Azt hiszi tán tolvaj vagyok? — kiáltá Frock megreszkettető, dörgedelmes hangon: — Ki jogosította föl rá? hogy alattomban lakatot törjön s a más tulajdonát átmotozza. Ha gyanus vagyok, nem itt van-e a törvényszék? Ismeri a törvényszéket?

A föbüntető-törvényszéki tanácsos Frock e teljesen váratlan föllépte kissé meghűlesztette. Maga megvallotta, hogy életében ekkor vesztette el legelőször lélekjelenlétét. Nem is csoda. Mert — ide nem számítva, hogy tiltott tetten érték — Frock elváltozásában volt valami igazán rettentő s megfoghatatlan. E különben alázatos és szemérmes emberben volt annyi bátorság, hogy egy főtörvényszéki tanácsost oda lóditson a falhoz; borzasztó volt a szelid természetű ifjú lángoló tekintetével s megrendítő komolyságával; úgy tetszett, dörgő hangja épp oly kevéssé az övé, mint karjának óriási ereje.

Frock parancsoló tekintettel ajtót mutatott Schwarz úrnak, ki halványan s lélegzetefogyottan bocsanatot rebegve, elhagyta a szobát; de alig lépte át az ellenséges küszöböt; fenytőbírói méltósággal megfordult s így szólt:

— Frock úr, ön tüstént elhagyja házat!

Frock kétségkívül hasonlóképp vélekedett, mert kihajolva az ablakon, magához intett egy kúnn üdögő sthedert, hogy elvitesse vele ládáját, melyet, miután átvizsgálta a benne levő iratokat, s bele rakta ruháit és könyveit, azonnal bezárt. Fölkereste növényékeit, könyveit, néma szeretettel szívéhez szoritotta őket, s örökre elhagyta Schwarz házát.

Tulpen őrnagy másnap igen korán eljött. Schwarzné asszonyságot magában találta; férje hivatalos ügyek miatt oda volt.

— Annál jobb, asszonyom! — mondá — mert én nem is őt keresem, s aligha is fogom e világon valaha keresni. Halálos aggodalmamban elhagyott, nem is üz hát a halálos aggodalom megint hozzá. De hol van az én Jónatánom?

— Jónatánja? őrnagy úr. Nem ismerem.

— Micsoda, ön nem ismeri az én Jónatánomat? — A neve tulajdonképp — ejnye no — Propf vagy Kropf Jónatán — hisz csak ismeri tán az izét! Az önök házitanítója.

— Ahá Frockot. Nincs már nálunk. Az uram tegnap elkergette a háztól.

— A háztól? Micsoda? mert nagylelkűbb volt az ön uránál? Micsoda, a háztól? Én szegény nyugalmazott katona vagyok, csak ennyi meg ennyi a negyedévi fizetésem, de azt a hogyishijják Jónatánt élethossziglan magamnál tartom s agyon tettem.

— Vigyázzon magára. Rossz ember ám az. Nincs jó lelkiismerete, ezt már rég észrevettük. Rossz társat fogadna házához.

— Rossz társat? — kiáltá az őrnagy, egészen kipirult s szeme szikrázott a haragtól e szóra. — Vigye el magukat a — no de semmit se szölok. Azonban minden czélzást kikérek magamnak asszonyom.

— Ön félreért, őrnagy úr; én nem önről beszélek.

— Jól van, de Kropf Jónatánról. Moudja meg röviden, hol van.

— Még tegnap elment.

— Hová?

— Azt nem tudjuk, s nem is törődünk vele.

— De törődöm én. Isten önnel. Igaz, írja csak föl azt a pogány nevet, Zopfnak hijják? Írja csak föl egy papirszeletkére. Utczárul-utczára megyek. Így aztán majd csak ráakadok.

Tulpen úr mosolyogva dugta zsebre a papírost:

— Vajjon az ön férje tán a király vagy a kormányzó? — mondá, jelentősen és erősen a kardjára ütött, némán meghajtotta magát s távozott.

Mint mondotta volt, utcát utczára járt a nagy kiterjedésű királyi városban; teljesen kimerülve tért haza; megebédelt gyermekeivel; délután folytatta útját; útközben megkérdezett minden ismerősét, a kivel találkozott; így futkosott napról-napra; végre hetekig tartó hasztalan keresgélés után lemondott a reményről, hogy a városban lelje az ő kedves segítőjét a nyomorban.

Pedig Frock nem ment el onnan, hanem az első éjet egyik vendéglőben töltötte; másnap aztán kis szobát bérelt egy öreg özvegy-asszonynál, s a közönségnek értesítőlapon útján följánlotta szolgálatát, hogy t. i. az, a ki iratokat németül vagy latinul másoltatni, vagy németből francziára s viszont fordíttatni, bármilyen fogalmazványokat s leveleket készíttetni óhajt, a vásártéren a 177. számú ház első emeletén bármely órában gyors, olcsó s titoktartó szolgálatra talál.

(Folytatása köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A peronospora viticola elleni védekezés eredménye.

— Dr. Csanády Gusztávtól. —

Folytatás és vége.

Mint hogy a vizsgálat alá vett 3 liternyi borban a réznek csak nyomait lehetett a legérzékenyebb electro-chemiai uton is felfedezni, önként fölmerül azon kérdés, hová lett tehát a szőlő bogyókra tapadt réz, melyet szűret előtt a szőlő héjján kisebb pontozatokban határozottan föl lehetett ismerni.

Ezen kérdés fölvetésénél vissza kell gondolnunk arra, hogy a levelekre száradt rézvegyületet gyakori esőzés sem mossa le teljesen, s még szűret után is láthatók a leveleken a rézsók zöldeskék foltjai. Hasonló módon a szőlő zuzásánál és sajtolásánál, ha a rézsók egy része a mustba kerül is, legnagyobb része minden bizonynyal a szőlő héjjára tapadva a törkölyben marad. De mivel feltételezhető, hogy a must savtartalmával, a vele érintkező bogyókról a rézet leoldhatja, szükségesnek véltem a bor seprőjét is réztartalomra megvizsgálni.

E végből 1 kl. sűrű seprőt 100 C°-nál megszáritván, hamvasztóban elégettem, hamuját hígított kénsavval többszörösen kifőztem, az oldhatlan részről leszűrt folyadékából az összes rézet elektromos áram alkalmazásával lemért platin lemezre gyűjtöttem, s a művelet befejezése után együttesen lemértem, a súly szaporulat 0.1861 grm. az 1 kl. sűrű borseprőben foglalt réz súlyát fejezi ki, mely mennyiség 0.732 grm. rézgálicznak felel meg, mely mintegy 20 —25 l. borból levált üredékben foglaltatik.

Nem szenved kétséget, hogy ezen, a bor seprőjében feltalált réznek, a mustban kellett lenni, s hogy az a borból vált ki és a seprőben rakódott le, annak az a magyarázata, hogy a vízben oldható rézvegyületek a fehérje félékkel vízben oldhatlan rézalbuminátokat képeznek, melyek ugyan hígított savakban oldódnak, de a bornak csak tízed %-ban jelenlevő és igen gyenge savtartalma, a mustban foglalt fehérjével vegyült rézalbuminátból csak igen keveset képes föloldani, úgy hogy a borban a legérzékenyebb módon is, a réznek csak nyomai voltak fölföldözhetőek s ez okozza, hogy a különben elég nagy fajsúlyú rézalbuminát mind szilárd anyag a hordó fenekére ülepszik le s a borseprőben gyűl össze.

Kutatásaim végeredménye:

1. A peronospora ellen mulhatlanul védekezni kell, ha jó bort akarunk előállítani s szőlőinket a végpusztulástól meg akarjuk oltalmazni.

2. A szőlő fűrtökre nem kerülhet annyi rézsó, hogy annak mennyisége az egészségre ártalmas lehetne.

3. A borban a rézsóknak csak nyomai maradnak.

4. A bogyókra tapadt rézsók fő mennyisége a borseprőben és törkölyben foglaltatik.

Gabona-árjegyzék.

Pécs szab. kir. városában 1892. évi mártius hó 5-én tartott hetivásárról.

Az árak métermázsánként számíttatnak.

	őszi	frt	frt
Buzza	tavaszi	10	9
	új	10	9
Kétszeres	ó	—	—
	új	—	—
Rozsa	ó	—	—
	új	9	40
A. p. s.	őszi	—	—
	tavaszi	—	—
	új	—	—
Repeze		—	—
Bükköny	széna	5	30
Kukoricza	ó	—	—
	új	5	50
Széna	ó	2	40
	új	—	—
Szalma		2	1

Kínálat: közép (mintegy 160 gabonaköcsi volt a piacon).

Laptulajdonos:

NAGY FERENCZ.

Felelős szerkesztő:

HAKSCH LAJOS.

Hirdetések:

5 darab tiszta berni faju
5 $\frac{1}{4}$ —6 $\frac{1}{4}$ éves szép

tenyésztő-bika

eladó.

Bővebb megtudható

Szeghő Gellért

tulajdonosnál

Pa. Hatvan u. p. Szigetvár.

Vasuti állomás Szigetvár

(Somogy megye.)

Uj szabó-üzlet.

Van szerencsénk a n. t. közönségnek
becses tudomására adni, hogy

Baranya-Sellyén

f. év márczius hó 1-én

férfi-szabó-üzletet

nyitottunk, és azt a mai kor igényeinek
megfelelőleg rendeztük be.

Főbb törekvésünk oda irányul tisztelt
megbizóink igényeit minden lekintetben tel-
jesen kielégíteni, miért kérjük a n. t. kö-
zönséget, hogy üzletünket kegyes párt-
fogásába vegye.

Baranya-Sellye, márczius hó 7-én.

Mély tisztelettel

SZEIBERT és THIEL.

Meghívás.

A pécsi sertéshizlaltó és áruraktár-részvénytársaság

II. rendes közgyűlését

folyó évi márczius hó 27-dikén délelőtt 9 órakor

Pécsett, az ipar- és kereskedelmi kamara termében

tartja, melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

NAPIREND:

1. Két részvényesnek a jegyzőkönyv hitelesítésére való kiküldése.
2. Az igazgatóság jelentése.
3. A felügyelő bizottság jelentése.
4. A mérleg bemutatása s a felmentvény megadása.
5. A tiszta nyereségnek mikénti felosztásáról határozathozatal.
6. Egy igazgatósági tag lemondása.
7. Netáni indítványok tárgyalása. (27. §. 1. pontja).

Mérlegünk a közgyűlés megtartása előtti 15 nappal intézetünk irodahelyiségében bete-
kinthető.

A részvények hivatalos helyiségünkben teendők le.

Pécs, 1892. márczius hó 5. é.

Az igazgatóság.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolesőbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS”

a mely az uj évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasóközönség lapja. Hiteles forrásokból származó **értesüléseinek** gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatainak változatossága, kitérősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértés“-t népszerűvé. Az **országgyűlési tárgyalásokról** a legrészletesebb s e mellett tárgyilagos hí tudósítást egyedül az „Egyetértés“ közöl. **Gazdasági rovata** elismert régi tekintélynek örvend. A magyar **kereskedő s gazdaközönség** nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés“ **kereskedelmi s tőzsdei tudósításainak** bőségével s alaposágával ma már nem versenyezhet más lap. A **kereskedő, az iparos s a mezőgazda** megtalálja mindazt az „Egyetértés“-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárczájában, **annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem.** Két-három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés“ olvasói. A ki olvasni valót keres és a **világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni**, fizessen elő az „Egyetértés“-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr., $\frac{1}{4}$ évre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés“ kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

Vízvezetési munkálatok.

Vízvezetési munkálatok.

Alólirott tudatom a n. é. közönséggel, hogy

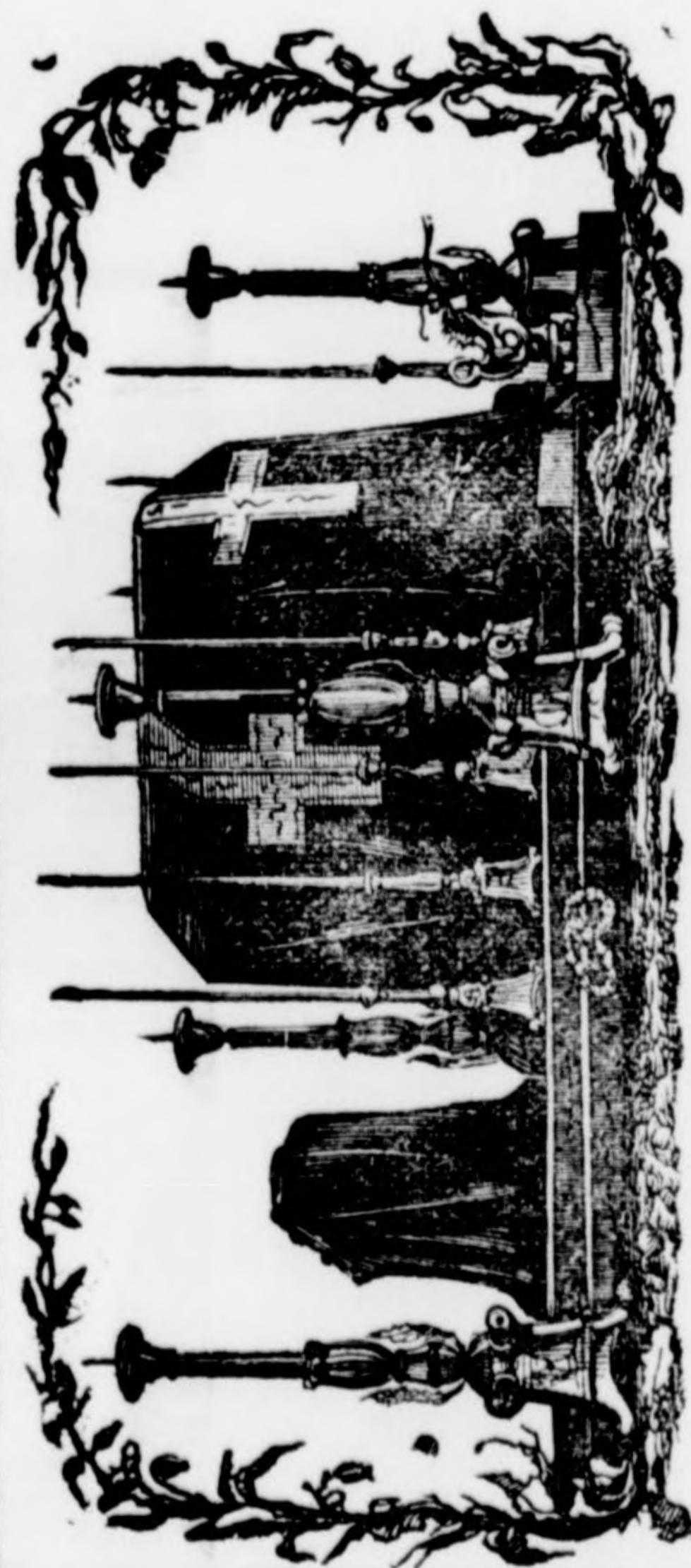
vízvezetési munkálatokat

elvégezek és a bevezetést szolid, tartós munkával, jutányos áron eszközölöm.
Tervek és költségvetések készítenek. Tisztelettel

Hillebrand Ferencz

Király-utca 47.

Vízvezetési munkálatok.

„CONCORDIA”

első pécsi temetkezési vállalat

KIS-TÉR 11-İK SZÁM.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség tudomására hozni, miszerin a legváltozatosabb ravatalozások felállítására — temetések rendezésére, — úgy a halottak szállítására létesített üzletünket újabb átalakítások, — min-
denemű igényeknek megfelelő felszerelések beszerzése, valamint tapintatos rendező alkalmazása folytán jelenleg oly helyzetbe hoztuk, hogy minden osz-
tályu temetkezéseket — úgy helyben mint a vidéken

a legnagyobb pontossággal s az eddiginél és minden
temetkezési vállalatnál

sokkal díszesebben és olcsóbban

vagyunk képesek kiszolgáltatni.

Maradunk kiváló tisztelettel

„CONCORDIA” első pécsi temetkezési vállalat tulajdonosai:

Fischer Simon, Kristián József, Schubársky János,
Wranitsch György.

Vízvezetési munkálatok.

HOFFMANN IRTÉZESZIA

Margit

GYÓGYFORRÁS

MAGYAR SELTERS.

Borral használva a legegészségesebb ital.

Van szerencsénk teljes tisztelettel tudatni, hogy Margit teleptünkön a „Margit“ (Magyar Selters) gyógyviznek eddig is legújabb rendszerű kezelését újra tökéletesítettük. Gyógyvizünket új czimkével ellátott új alakú, az eddigiéknél erősebb üvegekben, a viznek változatlanul maradását biztosító erős dugaszolással és ónkupak-elzárással hozzuk forgalomba, mely újításra szives figyelmét felhívjuk.

Dr. Karlovsky utóda
a Margit gyógyforrás igazgatósága.

Orvosi bizonyítványok.

1892.

Dr. KORÁNYI FRIGYES,

kir. tanácsos, egyetemi tanár, a budapesti m. kir. tud. egyetem I. belgyógyászati kórodájának igazgatója.

A Margit (Magyar Selters)-gyógyvizet sokszorosan használván, úgy magányakorlatomban mint a vezetésem alatt álló egyetemi kórodán azt jó hatásúnak találtam: a nyákhártyák, főleg a gyomor és légutak nyákhártyáinak hurutos bántalmainál. A használatban levő egyéb vizektől, melynek a Seltersi, Radeini, Vichy stb. különbözik e viz csekélyebb szabad szénsav tartalmánál fogva, s azért oly esetekben, midőn vérzések lehetősége forog fenn vagy a vérkeringési szervek izgatásától kell tartani, a szénsavdúsabb vizek fölött előnnyel bír.

Dr. KÉTLY KÁROLY,

egyetemi tanár, a budapesti m. k. tud. egyetem II. belgyógyászati kórodájának igazgatója.

A „Margit“ (Magyar Selters)-gyógyforrás vizét, mely a tiszta szikéleges ásványvizek sorába tartozik, részint magányakorlatomban, részint a vezetésem alatt álló egyetemi belgyógyászati kórodán, hosszú idő óta használom, s azt a gyomor, belek, húgyhólyag, főleg pedig a légzőszervek hurutos bántalmainál legjobb eredménnyel alkalmaztam. E viz más hasonló vegyi összetételű vizek közt, mint a Seltersi, Gleichenbergi, Giesshübli stb. kisebb szabad szénsav tartalmánál fogva bir előnnyel.

Kizárólagos
főraktár

ÉDESKUTY L.

Budapesten, Erzsébet tér 8. sz.

cs. és kir. és szerb. kir.
udv. ásványvíz-szállítónál

Ugyiszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Fa-csemetéket

szép, erőteljes növésűeket u. m. Diófákat (juglans regia) darabonként 30 krért, és kőrislevelű iharfákat (acer negundo) darabonként 20 krért a tavaszi ültetési időszakra ajánl

a német-bólyi uradalom.

LE GRIFFON

a legjobb szivarkapapír

kapható Alt és Böhm kereskedésében Pécsen.

Taizs József Pécssett.

Könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatványraktár, író-szer és papirkereskedésében kapható:

Valódi „Anthracen-ténta.“

Valódi „Alizarin-ténta.“

Valódi „Király-ténta.“

Valódi „Gallus-ténta.“

Kökorsókban és üvegekben. (Külföldi és hazai gyártmány.)

➡ Piros és kék ténta. ➡

Pecsét-viasz, pecsét-festék.

Autograph-ténta és festék.

Fekete és színes írónok.

➡ Radir-gumi, gumi arabicum, oldva. Tollak és tollnyelek. ➡

Író-, fogalmi és itatós-papírok.

Eau de Labarague,

kitűnő szer tinta-, vörösbor- és gyümölcsoltok eltávolítására fehérenmüből és papírról.

Stephanie-Mille 50 finom levélpapír és 50 levélboríték
díszes dobozban 70 kr.

Jelző ténta, kimoshatatlan.

➡ S minden e szakmába vágó czikk. ➡